

# «ΚΕΚΛΕΙΣΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΘΥΡΩΝ»

Στό θέατρο «Διονύσια»

**Μ**ΙΑ ΟΜΑΔΑ νέων μέ τόν τίτλο «Σύγχρονο Θέατρο» έκανε τήν έμφάνισή της στό «Διονύσια» μέ τό «Κεκλεισμένων τών θυρών», άπό τά πρώτα έργα του ύπαρξιακού φιλοσόφου Ζάν-Πώλ Σάρτρ, κατά μετάφραση Έλένης Γερογιάννη, μέ σκηνοθεσία Γιώργου Έμιρζά καί σκηνικό Μάριου Άγγελόπουλου.

Σ' ΕΝΑ μεταθανάτιο θάλαμο ένας μακάθριος καμαριέρης μπάζει άλληλοδιάδοχα τρία πρόσωπα. Έναν άντρα καί δύο γυναίκες πού όσο ζούσαν δέν είχαν γνωριστή καί γνωρίζονται τώρα, μετά τό θάνατό τους, κάνοντας μεταξύ τους τόν άπολογισμό της ζωής τους μέ τήν πρόθεση νά τήν συνεχίσουν μεταθανάτια σ' ένα φόντο έρωτισμού, ξεχωριστού τύπου γιά τόν καθένα.

Τό έργο, πού είναι μάλλον ένας διάλογος δίχως θεατρική δράση, άποτελεί μιά βιωματική επαναγωγή του Σάρτρ πού ό ψυχισμός του ώργανώθηκε ιδιόρρυθμα σάν συνέπεια τών περιστατικών της παιδικής του ηλικίας.

Στή θέση του πατέρα του πού τόν έχασε σέ βρεφική ηλικία είχε μητή ό παππούς του, ό τυραννικός πατέρας της είκοσάχρονης μητέρας του πού τήν είχε κλεισμένη σ' ένα δωμάτιο μαζί μέ τό γιό της πού ήταν ή μόνη της παρηγοριά. Στ' άπομνημονεύματά του ό Σάρτρ λέει πώς μεγάλωσε σάν κοριτσάκι δίπλα στή μητέρα του πού τήν θεωρούσε γι' άδελφή του, μιά κι' ό πατέρας της μητέρας του ήταν πατέρας καί γι' αυτόν. Άλλά πέρα άπό τήν ταυτοποίηση αυτή, ταυτοποιούσε αυτόν τόν παππού — πού ήταν ό άδελφός του Σβάϊτजर — καί μέ τό Θεό (κι' άπό δώ ξεκινά κι' ό άξείσμός του) καί μ' αυτό τόν συμβολισμό τόν παρουσίασε στό θεατρικό του έργο «ό διάβολος κι' ό καλός Θεός» όπου αναπτύσσει μιά άγχωτική διαλεκτική πού κυμαίνεται ανάμεσα στήν άνταρσία κατά του πατέρα — παππού — Θεού καί του φόβου τιμωρίας πού άπορρέει άπό τήν άνταρσία αυτή. Είναι οι στιγμές πού καταφεύγει στήν μητέρα — άδελφή — έρωμένη.

Τό άνώμαλο αυτό βίωμα της παιδικής ηλικίας του Σάρτρ έδωσε τή βασική κατεύθυνση στή ζωή του καί τό έργο του καί μετατόπισε τόν έρωτα σέ μιά θέση άρνησης, απέχθειας καί φόβου. Ένός φόβου αίμομικτικού πού τόν άντισταθμίζει άμυντικά μέ τήν όμοφυλοφιλία ή τήν σεξουαλική άναστολή, κι' άποφεύγει τήν τεκνογονία μέ τήν άποχή, τήν άμβλωση ή τήν παιδοκτονία.

ΣΤΟ «Κεκλεισμένων τών θυρών» συνυπάρχουν όλες αυτές οι άνώμαλες έκδηλώσεις στό τρία πρόσωπα πού μεταθανάτια γνωρίζονται. Ένας άντρας λιποτάκτης, μέ σεξουαλική δειλία, μιά γυναίκα όμοφυλόφιλη καί μιά άλλη πού άπόφυγε τήν τεκνογονία μ' έκτρώσεις καί παιδοκτονία. Υπάρχουν μάλιστα στιγμές πού τά τρία πρόσωπα δημιουργούν μιά επικοινωνία πού τά συνενώνει σ' ένα πρόσωπο, όπως όταν ή όμοφυλόφιλη Ίνές μιλάει στ' αυτή της έρωτόληπτης παιδοκτόνου Έστέλλας τήν ώρα πού αυτή έρωτοτροπεί μέ τόν σεξουαλικά άνεσταλμένο Γκαρσέν. Είναι ή συνισταμένη της έρωτικής «θέσης» του Σάρτρ όπως τήν έχει δώσει αναλυτικώτερα στό μυθιστόρημά του «ή ηλικία της λογικής», ενώ σέ κανένα του έργο δέν μπόρεσε νά δώση μιά κατάσταση φυσιολογικού έρωτα.

Η ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ του Γ. Έμιρζά άξιοποίησε τό έργο, τόσο μέ τήν χαρακτηρισολογική άπόδοση τών προσώπων, όσο καί μέ τήν κινηματογραφική παρεμβολή πού δημιουργεί βιωματική επέκταση καί σπάει τήν άδράνεια του έργου. Η παρεμβολή γίνεται πιο έντυπωσιακή μέ τήν κινηματογραφική προβολή πάνω σέ διάφανη όθόνη πού μόνιμα είναι άπλωμένη σ' όλο τό προσκήνιο. Τά τέσσερα πρόσωπα του έργου χαρακτηρίζονται επί πλέον καί μέ μιά χρωματικότητα. Λευκός ό καμαριέρης, κίτρινος ό άντρας, κόκκινη ή Ίνές, γαλάζια ή Έστέλλα. Έξάιρετη ή άπόδοση τών προσώπων μέ τόν Γιάννη Φιλιππούση (καμαριέρης — θάνατος), τόν Τάσο Παπαδάκη (Γκαρσέν), τήν Ζωή Παπαδοπούλου (Έστέλλα) καί τήν Νανά Λάκκα (Ίνές) πού ή άνετη φυσικότητά της προκαλεί τήν ζωηρότερη έντύπωση. Γενικά μιά πολύ καλή παράσταση στό σύνολό της.